

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунжий). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє засереження. — Реклямації неопечатані відні від порта. — Оголошена зпичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Задачі руских бурс і руских шкіл в справі приросту рускої інтелігенції.

(+) В попередних статях указали ми на потребу помноження руских бурс, щоби могли примістити значнійше як доси число рускої молодіжи, а так само звернули ми бачність на се, щоби руска молодіж численнійше як доси заповнювала всі роди шкіл. А тепер бажаємо застановити ся над тим, які задачі мають сповнити рускі бурси а також і рускі школи супроти повіреної їм рускої молодіжи, щоби дійсно можна в них осуягнути значний приріст рускої інтелігенції.

Бурси повинні дати повіреній їм молодіжи не лише відповідне, здорове приміщенє і виживленє, але повинні дбати про єї вихованє, значить забезпечити їй відповідний нагляд і релігійно-моральний і здоровий національний вплив. Бурси містять переважно убогу молодіж з найнижших а мало коли із середних верств рускої суспільности. З дому не виносить она отже майже ніякого вихованя і тут спадає на виділ бурси та многоважна задача. Тимто великої ваги є вибір педагогічного провідника бурси, в котрого руках повинна спочивати та виховуюча задача. Без такого педагогічного провідника не повинна обходити ся ніяка бурса, ніякий інститут, а від доброго вибору такого педагога залежить весь напрям вихованя, весь успіх і осуягненє задачі, яка спочиває на бурсі чи інституті. Задача се вельми трудна, вимагає великої саможертви для молодіжи а до того і справдешних педагогічних спосібностей. Тимто виділи бурс та інститутів повинні все зріло застановляти ся над вибором такого педагога, щоби найти відповідну до того личність. В бурсах повинні находити приміщенє такі діти, котрі не можуть самі ще удержати ся, а скоро осуягнуть спромогу, що самі зуміють собі дати раду, повинні зробити місце другим. Певно, що добре би було, щоби хосенний вплив виховуючий бурси трєвав як найдовше, але коли управа бурси сповняти ме сумлінно і добре свою задачу, тоді забезпечить свою молодіж від всяких шкідних впливів і в дальшій їй житю, дасть їй здорову підвалину на ціле їх житє.

Побіч і після бурси обнимає важну задачу також школа, котра має молодіжи подати не лише науку, але також і вихованє. На руских школах і учителях спочиває не лише педагогічний обовязок, але й патріотичний, дбати про се, щоби із сего сирого материялу, який їм дає руска суспільність витворити добрих горожан, щирих і ревних Русинів. Дотеперішній досвід показує, що із значного числа руских учеників багато покидає школу перед єї покінченєм (звичайно задля недостачі удержаня) а значна часть перепадає задля невідповідного поступу в науках. Певно, що не все можна тут винувати учителям, класти все на карб превеликої стро-

сти і безглядности в класифікації, бо значна частина вини спадає і на молодіж, що з недостачі догляду і пильности не осуягає відповідних успіхів в науках, або уроївши собі перед часом якесь посланництво політичне чи суспільне, занедбує ся в науках, відриває ся від школи.

Але з другого боку повинні й учителі вважати своїм обовязком не лише задати ученикам приписану лекцію, не лише їх випитати і скласифікувати, але також виховувати їх своїм впливом, подавати їм потрібну моральну поміч, улекшувати їм науку а руководити ся сумлінною (а не безглядною) строгостю. Тоді коли і бурса (що заступає дім) і школа будуть спільно ділати, осуягнемо інші висліди, не буде такого убутку підчас самої науки, вислід приросту буде значнійший і певнійший. Сего має право руска суспільність сподівати ся від руских учителів і директорів, щоби они сповняли побіч учительського і свій громадянський обовязок.

ГАРАЗД!

Нема може в нашій суспільности і одної людини, котра би не знала, що то є «Соکیل», яка єго задача і ціль.

І ті, що придивляють ся роботі «Сокола» з близька, і ті, що довідують ся о ній зі звітів і донесень часописий, признають, що до праці тої потреба не лиш богато людей, але і значних материяльних вкладів.

Завдяки зрозуміню ваги Соکیلства, робітників-Соколів маємо досить, за те скромні наші материяльні засоби, опирають ся виключно на вкладках членських і на мізерній субвенції сойму. Се не вистарчає «Соколови» в єго організацийнім поході. Найгірше болючою стороною «Сокола» є брак власного гнізда у Львові. Всякі змаганя, стремлячі до осуянення так животної справи розвивають ся о брак гроша.

Від нового року видав «Соکیل» на ціль будови власного дому 5.000 облігацій по 10 К і по піврічній пуканю до патріотичних чувств нашої суспільности зміг зібрати 2.000 К.

На ту саму ціль уряджує фантову лотерію. Видано 20.000 лосів по 25 с — ну і доси продано заледви за 1000 К, що єще не покрило коштів накладу.

В минулім році збирано на ту лотерію фанти. Зібрано доси 800. Тут мимоходом скажемо, що фанти на ту лотерію приймаємо з вдячностю аж до осени, се є аж до часу тягненя.

Двигненє власного храму, як ми сказали, є першим нашим ділом і то в якнайкоротшій часі. Не можемо вже дальше скитати ся по чужих хатах.

В сїм році приступаємо до закупна парцелі під соکیلську будівлю.

Площа є вже осмотрена і знаходить ся в середмістю, а має 650 квадр. м. простору. Соکیلський дім має мати велику салю з призначенєм також на збори, вечерки, концерти і представленя.

Здвигненє такого соکیلського дому не є лиш справою Соکیلства, але цілого народа, бо задля браку подібної салі у Львові Русини му-

сять скитати ся в комірнім і солово за се платити. В послідних часах видали Русини за салю Фільгармонії кілька тисяч корон. Чиж ті гроші не могли би лишати ся в скарбоні наших товариств.

Родимці, будуючи «Соکیل» у Львові будуйте «Кравчий Народний Дім», будуйте прибіжище не лиш для львівського Соکیلства, але для цілого народа!

З огляду на так велике значєнє, яке має «Дім Сокола» у Львові, кличемо до всіх патріотів в краю: Поможіть вибудувати Соکیلню, закупуйте облігації безпроцентовой позички і льосія фантовой лотерії, збирайте дрібні датки в своїх кружках, при всяких нагодах, як весілях, празниках, сходинах і т. д. Замість желань на іменини, телеграм весільних і всяких куртоазийних желань на родинні торжества зложіть який даток на «Сокола» а певно, що тим більше почитите дотичну особу чи товариство і зробите їй тим ділом більшу приємність, чим пустим словом; а нашу вдяку за сю память на загальну справу побачите небавом облечену в монументальні форми «Дому Сокола».

Передовсім звертаємо ся до наших красавиць: Вашєю працею і заходом змогли ми зібрати значне число фантів, тож ту маємо велику надію, що Ви з єще більшою пильностию приймете ся за збираня датків і львиною частію причините ся до здвигненя Соکیلній.

В Ваші руки, Сестриці, віддаємо головню нашу справу і сподіємо ся, що клич наш відобєє ся трівким відгомном в Ваших серцях, а наші надії здійснять ся небавом з великою користію для справи нашого Соکیلства і цілого народа.

Старшина Тов-а лімн. «Соکیل» у Львові.

Япаньско-росийська війна.

На Кватуні.

Стало ся се те, в що ніхто не вірив: Куропаткин таки пішов аж над Кватун, над море, щоби там стрігити неприятеля. Видко, що чує ся чисельно на силах, бо до оборони колюмни Штакельберга, як здає ся, сего походу зовсім не було треба. Як вже показало ся над Яльом і під Кайчу, Япанці побіджають тільки масами, а використати своєї побіди не уміють. Так і під Вафанку они не переслідували Штакельберга, а дійшли осторожно до Сюнтену, 45 кілометрів на північ доперва по пяти днях, роблячи заледви 9 кілометрів денно. Отже Штакельберг міг зовсім добре заняти становиско в Кайчу, злучившись з тамошним російским гарнізоном і евентуально стягнувши підмоги з Ніючвану. Певно, що і тоді Япанці були-б чисельно в двоє сильнійші, але коли-б ходило о вицофанє, то Штакельберг, маючи до розпорядимости зелізницю, міг би се зробити дуже легко. Однак, як вже сказано, Куропаткин сам обняв провід оперуючої армії, а се знаком, що ся армія вже у відповідній скількости висунена на полудне. Кілько Куропаткин оставив в Ляояні, а кілько трутив ід Кайчеви — не знати напевно. Обчислюють єго силу на 70.000, а Япанців, які били ся під Вафанку також на таку саму скількість. Але як доносять, ген. Куроки відділив львяну часть своєї армії з під Фенванчену і спішними походами спішить відтяти поворот Штакельбергови. Отже против сеї колюмни, здає ся, і звер-

не ся головно Куроваткин. Коли ему удасть ся стрінутти Курокого осібнякэм, може числти на побіду, колиж дасть злучити ся япаньским вождям, справа може випасти фатально для Росиян, бо Япанці будуть мали таки знатну чисельну перевагу.

Причини погрому.

Росийські справознавці з битви під Вафанку зазначають однодушно, що головною причиною нещасливого виходу битви було хінське шпіонство на річ Япанців. Росияни щадили місцеве населенє, як неутральне, а тимчасом, оно за гроші і без грошей шпіонує на користь Япанців. Всюди де тільки Росияни рушають ся, Япанці вже знають про них, про їх число і склад оружя; противно Росияни мимо усильної розвідуючої служби не можуть ніколи дізнати ся про число япаньских війск. Тож коли Росияни вступлять в чисельній перевазі, або устроять засідку, Япанці задалегідь уступають, упереджені Хінцями, а запускають ся у бій лише свідомі своєї переваги і побіди. Так само і Штапельберг не припускав такої чисельної переваги Япанців, а головно в артилерії. Одна з росийских батарей була закрита так старанно, що на 50 кроків ніхто не міг пізнати єї присутности, не стріляла она, вичікуючи більших цілій, себ то збитих мас япаньского війска. Тимчасом япаньска інфантерія очевидачки омивала позицію, а паче мість їх артилерія відкривала перша огонь на росийску укриту батарею; тут очевидна була зрада якогось хіньского шпігуна. На горах показують ся Хінці в чотири, п'ять, шість і т. д. чоловіка, відповідно до того кілько росийских відділів мають зазначити, дають знаки зеркалама і т. и. Надто після нещасної битви, обдирали росийских ранених як гиени, вовки і добивали їх серед зв'єрських знущань. Також і самі Япанці знущали ся над раненими і добивали їх, бо з прибуваючим почутєм триумфу стає їм вже утяжливою ся маска азійської псевдокультури, яку задержували з початку війни супротив цивілізованого світа.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат. Акилини муч.; рим.-кат. Йозана і Павла. — В понеділок: руско-кат. Єлисея, Методія; рим. кат. Володислава. — Вівторник: руско-кат. Єронима; рим.-кат. Льва II. пани.

— **В Печеніжині** відбуде ся під проводом оо. Василян місія в днях 9, 10, 11, 12, 13 і 14. липня н. ст. с. р. з слідуєчим порядком: В субота в навечеріє місії-привитанє оо. місіонарів — молебень — вечерня і вступна наука місії-

на, по котрій суплікація — обхід з Пресвятою Евхаристією і поблагословенє народа. В неділю о 7. год. рано катехизация, о 7½, утренья і перша наука. По науці зараз сьвітана служба Божя і друга наука. О 3. год. катехизация, відтак вечерня і трета наука. Опісля Акафист і четверта наука, по котрій суплікація, обхід і поблагословенє народу. Такий порядок через всі дни місяці. Що дня приходять сьвіжі процесії з докоресних сіл. На місяю сподіємо ся Владики.

— **До Вп. Другів „Соколів“.** З причини, що з дотеперішого льокалю мусимо дня 15. липня с. р. випровадити ся, просимо Вп. Другів, щоби свої гімнастичні одяги забрали з собою найдалше до 10. липня с. р., тим більше, що в часі перепроваджуваня можуть они помішати ся, або загубити, за що Старшина не може брати на себе відвічальности. — *Старшина.*

— **Конкурс.** Отсим оголошує ся конкурс на настоятеля інститута сьв. Николая у Львові (Львів, ул. Театиньска ч. 19.) від вересня с. р. Настоятель дістане харч, мешканє, услугу і ціле удержанє та ремуне.ацію після умови з Виділом Руского Товариства педагогічного у Львові, а за се має обовязок вести нагляд дидактично-педагогічний над питомцями сего інститута. Першенство мають безженні учителя гімназійяльні. Поданя треба вносити до Виділу Руского Товариства педагогічного у Львові (площа Стрілецька ч. 6.) до кінця червня с. р. — *Виділ.*

— **Завтра в неділю** 26. с. м. відбуде ся в льокалі львівского „Сокола“ іспит з пожарництва о год. 2. пополудни. Гості пожадани.

— **Дефравдація університецкого професора.** Перед кількома тижнями помер в Кракові секретар і надзвичайний професор праца тамошного університету, др. Лев Цифрович. Польські дньовники виписали ему посмертні згадки, повні похвал, не жалувано їх також і на похоронних промовах. Але вже сейчас по смерті почали розходити ся глухі вісти, що небіщик в кар'єрній спосіб нарушив університетські фонди. На жаль вістки єї сиранили ся вповні. Комісія вивдєльована академічним сенатом, отворивши по смерті Цифровича касу сенату, знайшла недобір 24.000 К. Сейчас зголосили ся бувші ректори університету з бажанєм покрити нарушені гроші. Але кожний день відкривав новий недобір, так, що в коротці зросла сума дефравдованого гроша до 70.000 К. Декотрі б. ректори заявили тоді, що они не будуть в можности заплатити всеї суми. Справи годі було затушовати. Донесено про се і Намісництву, котре вислало сейчас рахункового урядника, а сей ствердив ще більший недобір, бо Цифрович дефравдовав ще суму 4.003 К на шкоду тов. „Братня поміч“. При тім вийшли на світло денне справи ще більш компромітуючі Цифровича. Отсе виказало ся, що Цифрович також в р. 1896 допустив ся такої самої дефравдації в сумі 72.000 К, але тоді покрила родина недобір і переведенє шконтро наїшло касу в порядку. Передвчера відбуло ся надзвичайне засіданє академічного сенату і збору запрошених професорів університету а то в справі покритя дефравдованої суми. Рішено покрити єї власними силами. Іменно професори зрікють ся іспитових такс на так

довго, доки зібрана сума не покрие шкоди, яку поніє університет, держава і „Братня поміч“. Сподіють ся, що покритє наступить найдалше в протягу року. При тім всі дивують ся, де б. п. Цифрович подівав гроші. Пенсія єго виносила до 10.000 золотих, притім жив досить ошадно. Мастку не лишив ніякого, що більше, остали ся ще не заплачені довга приватним особам. Справа ся викликала у всіх дуже пригнобляюче вражінє, бо мимоволі кидає она хотя не цілком справедливо, лиху славу на ягильоньський університет.

— **Міліони Картузів.** Доки теперішнє французске правительство провадило отверту борбу проти Церкви, доки визискувало своє могучє становище, доки змінювало дорогою правосильних надужуть цілком належні права на законнє безправє, доти могла ся система правительства викликати у людей не лише віруючих в Церкву але взагалі в справедливість — почутє кривди, потреба опоры, а вкінці розпуку, коли почули ся безрадними. Аж до послідних днів обертала ся та борба в кругах засад, за котрими по другій стороні стояла глибока релігійна віра, за котрими по другій стороні мож було прийняти по губно, страшно блудячу, насильну, але вразом і до обрзу віру. Тому то до недавна не лише між католиками але і між іновірцями були ріжні прикри вражіня, але не було несмаку. Від яких двох тижднів погляди на сию справу цілком змінили ся. Тепер Франция переживає вельми прикру, унокоряючу хвилю. Є се справа Картуских міліонів. Історія їх коротка. Коли правительство французске зачало касувати монастири і забирати їх майно, прийшла також черга і на монастир Шартрез званій також Картузою, звісний з виробу горівки, званої шартрез. Кажуть отже, що Картузи обіщовали заплатити міністрю два міліони франків, щоби лише їх не розганяв. В три місяці опісля мав син теперішого президента міністрів Комба зажадати через посередника заплаченя одного міліона за то, щоби єго батько промовив за просьбою Картузів. В парламентарних кругах лини пошептували то собі, але ніхто не відзивав ся з тим голосніше. Аж ось прийшла нарада над зміною належитостий адвокатских і підчас тої якійсь бесідник згадав і про ту чутку. Тоді президент міністрів Комб признав, що дійсно ходить така чутка, що єї вьвуть з особою єго сына Едгара, котрому роблено дійсно таке предложенє, що Едгар з обуренєм відкинув се, але імени посередника він не може поки що зі зглядів виспих політичних інтересів виявити. В сей спосіб вийшла ціла справа на верх і стала єя предметом розслідів парламентарної комісії. При виборі тої комісії вийшла до неї більшість завятих противників президента міністрів. Як доси розсліджено, чутку про се пустив якийсь дньовник Бессон в Гереноблі. Бессон має ділати в інтересі свого департаменту, щоб Картузи одержали авторизацию. Чув він також, що син президента, Едгар є продайний а навіть мав посередника в особі дньовника Ферворта. Має і докази на се, але виявить їх доперва перед судом присяжних. — Слідство веде ся далше а також самі Картузи мають одержати зелїзні листи і явити ся перед сею комісією. Перші отже вже дві слідства ви-

Др. Андрій Чайковський.

Дві стрічі.

(Конець).

Панок покүрив ще трохи, а відтак сплюнув крізь зуби, так як фірмани, просто на мою ногу. Я відсунув ся.

— Ви, пане, не любите, як вам хто плюне на ногу?

— О, і овшім, дуже меві приємно!

— Перепрашаю, я повинен був просити у вас дозволу на ту приємність, але саме в тім найбільша для мене приємність, коли се можу зробити несподівано... Задля тої приємности радо наражаю ся на... перепрошенє опісля...

Я не сказав ані слова. Очевидно мій товариш був неотесою. То певно якийсь підприємець чищення каналів... Він говорив знову:

— Жалуйте, пане, щосьте не були в Америці: кажу вам, що побут одного тижня в Америці навчить чоловіка більше, як рік в Австрії...

— Я там певно не поїду...

— Ну, певно, ви не директор банку, то в тім віці не маєте потреби пускати ся на таку Одисею... Так, так, добродію! — Він мене покляпав по коліні. — Кажу вам, колиб Одисей тепер жив, а властиво колиб за його життя існувала Америка, він би собі не відмовив тої сатисфакції і був би місто тиняти ся по якихсь Кірках, місто випалювати око одноокому Поліфемови — признасьте як лікар, що такий спо-

сіб операції ока розпалюваням дрючком, то противнє примітивним засадам хірургії — поїхав би до Америки і взяв ся за який практичний бізнес... Кажу вам, пане, що Еней, колиб тоді була Америка, певно був би поминув Італію, був би старому Лятинови показав язик, а своїх Троянців був би повіз до Америки. Італія по мойому за горяча для промислової культури.

Слухаючи про ті аргументи мого товариша, я не міг вийти з подиву. Таж сей брус видно був «клясично» образованим чоловіком.

— А Одисей — говорить далі панок — мимо своєї хитрости був дурачина. Прошу вас: перебував в гостях у королевої Кірки і не вимантив від баби способу, як можна людей перекнути в свині. Кажу вам, міг зробити на тім кольосальний масток...

В тій хвилі панок докурив своєї люльки і витряє попіл на полу мого пальта.

— Я гадаю, пане, що тепер не треба людий переминовати в свиний, бо деякі таки ними є від уродження...

— Ха, ха! правда ваша! Ви в тій хвилі певно мали мене на думці, і то задля того попелу, що я вам висипав на полу. Вибачте, але тут нема жадної аналогії! Свиня, прошу вас «во первих», люльки не курить... Та ви, докторе, єгоїст... Колиб ви знали, яку я маю приємність в тім, коли кому висиплю попіл на полу нового оберрока — ваш, бачу, цілком новий — то ви б мені ще подякували за се, що я дав вам нагоду зробити ближньому приємність.

— Дивні ваші уподобаня, мій пане, але вже мені досить того... вибачте...

Та панок іно підсьміхав ся, кивав надомною головою, а вкінці проговорив:

— Ах ти, старий бурачку, бодай тобі псирота лизали! Ти батяр-ембер мене не пізнав? Я тебе пізнав від першої хвилі, як ти вийшов, та хотів тебе гаразд подразнити... а тобі ані в голові старий пайтан...

Я не міг вийти з подиву. Се справді був мій старий шкільний товариш, золото хлопець, хоч урвитель скінчений. Мене товариші прозивали «бурачком» задля червоного лица, його — «муциком».

— Муцик! — скрикнув я і вже був у його товстих обіймах. Та зараз нагадав я собі, що колиб був почав з ним скандал, то зле на тім вийшов би, бо муцик був сильний, як медвідь.

— Тепер вже не будеш гніватись за попіл? — каже.

— Всип мені її на голову, як се у Поляків водить ся в першу середу посту, то не погніваюсь! Щож ти тут робиш? Говорили, що ти десь загинув.

— Лихе не загине! Ось я живий! Довго не видались! Та я не хочу слухати твоєї історії, бо вона проста як зальцштанг! Ти скінчив гімназію, здав з добрим поступом матуру, пішов на медицину, різав трунів, відтак ішов на обід, робив ригороза, відтак оглядав людські язики в шпиталю, а тепер практикуєш, маєш діти і їдеш до хорого або від хорого... Моя історія подібна більше до прецля. Вона покручена на всі боки...

— Та знаєш — кажу — то дуже дивна

казали що старано ся поповнити певного рода перекупство, але заразом виявило ся, що так сам Комб як і его син уважали за відповідне задержати се в тайні, а се дає дуже богато до думаня і твореня сумнівів, з котрої як раз стори виїшла ініціатива до сего. Бо прямо незрозуміли є, чому так сам президент як і его син зрезігновали з відіграня ролі чесного обуреня, з ролі, котра могла принести вельми великий триумф самому президентови і викликати ще більший катонсько-республіканський настрій проти монастирів і всего католицкого.

— **Пам'ятник Льва XIII.** Вже від давен давна є звичай, що іменовані помершим папою кардинали є обовязані поставити ему пам'ятник. Вквротці по смерті Льва XIII представив ся кардиналам різьбар Люцеті з готовим вже модельом, про який твердив, що Лев XIII сам его вибрав і призначив на гробовець. Однак сему не повірили в кардинальських кругах, бо лиш ім прислугує вибір артиста і моделю. В сих днях виставлено знова в сали капітули новий модель. Представляє він Льва XIII в сидячій поставі з піднесеною рукою до благословеня. По боках знаходять ся алггоричні статуї, котрі представляють томістичну філософію, теологію і соціальну квестію. У стій статуї знаходить ся герб Печчій і папські емблеми. Кардинали рішили, що сей модель не відповідає ані значіню Льва XIII, ані повазі місця, де сей пам'ятник має стати, с. є в Лятерані. Творцем є різьбар Люччі, котрий представив малий модель папі Піови X. Але сьв. Отець не хотів впливати на гадку компетентних в сім кардиналів і тому здержав ся від висказу своєї гадки. Справою сею займають ся живо не лише артистичні круги, але передовсім ціла кардинальська коллегія.

— **Поляки готувать ся.** Отсе польскі часописи оголошують письмо Поляків в Америці, котрі звертають ся до звісного вшехполюка Мілковского з запитанєм, чи ще довго прийдець ся їм чекати на повстанє. Хотіли би они бути першими в рйдах і в битві а заразом просять о інформації, якою найдодігнішою дорогою могли би они дістати ся до Європи. «Полковник» Мілковский порадив розгоряченій молодіжи на разі остати ся в Америці, бо шож би робив з нею, як би справді захотіла она вїєсти на корабель і приїхати до Цриху? Але пригадує їм при тім, щоб були кождої хвилі готові, що «російско-япаньська війна се лиш початок бурі, що векорі прийдуть ще грізніші факти, а тоді...» Побачимо!

— **Катастрофа на „Генералі Сльокум“.** Перші похорони жертв катастрофи на кораблі «Генерал Сльокум» викликали потрясаюче вражінє своєю величною тишиною. Помимо незмірної товпи народа, не відізвав ся ані один оклик. Всі вікна в дільниці дїтквеній катастрофою, були закриті чорним полотном. В трупарни відбували ся прямо страшні сцени. — родичи стояли по більшії части непритомні, не могучи розпізнати жертв. Один отець кинув весь свій масток, гроші і вартісні папери до домовини своїх дїтві і клякав, ридючи, що їх тепер вже не потрібує; инший відібрав собі жите. Однак взагалі меж було завважати мовчальне зневірєнє посеред о-

ставших. Гребанє жертв поступає поволі. Комітет помочи одержав в протягу одной години 10.000 долларів. Зарядженє слїдство виказало, що огонь повстав при улиці 86. Дивним однак є, чому капітам плив з кораблем в поломінях ще три милі дальше, минаючи місця, принагідні до причаленя; здасть ся, що навіть не пробував гасити огня. Нурки видобувають з кадовба корабля ще дальше нові жертви.

— **Перевозові кораблі підчас війни.** «Новое Время» розбирає справу, в який спосіб повинні поступати російскі военні кораблі, коли стрінуть на Спокійнім океані япаньскі перевозові кораблі? Коли по слїшій стрілі не стануть — не оставіть, як стріляти, коли стануть і замість піддати ся, зачнуть стріляти до Росіяи — затопити всіх до ноги; се зрозуміле. Але як стануть і не боронять ся? Не по людски прецінь топити безборонних! Отже «Новое Время» доходить до такого вислїду: Япаньскі власти повинні бути з гори приготовані на се, що коли не висилають враз з перевозовими кораблями достаточного числа і военних кораблів, то повинні бодай заосмотрити сі кораблі в таку скількість чайок, щоб кождий відділ війська, що знаходить ся на кораблі, міг уратувати ся. Війна се не шутки. Позволенє уратувати ся на чайках, се послїдна точка, яку може вимагати від нас гуманність. По впливі якогось часу мають бути перевозові кораблі затоплені, без згяду на се, чи там знаходять ся ще люди, чи ні. Так було і при затопленю япаньских транспортів Скридловом. Адмірал дав 40 минут часу до опорожненя корабля. Япанці зачали товпити ся на лодки, але що мало було тих лодок, они майже всі потонули в моря. Більше гуманности не можна виявити, бо на транспортованє полоненого корабля нема часу — затопити его треба доконечно. Російскі власти не можуть утрудняти собі своїх операцій лише длятого, що Япанці не дуже дбають за своїх жовнівів.

— **Брак прїці в Америці.** З Нового Йорку доносять о великій недостачі праці і надміру рук, напливаючих на заробітки до Сполучених Держав. Після статистичних виказів позістає тепер без занятя 655.000 робітників, з чого 140.000 робітників залізного промислу, 120.000 залізничних робітників, 80.000 робітників ткацкого промислу. Є се якраз на часі остерога для наших селян, котрі з причини звісних знижок перевозу кинули ся цілими громадами шукати щастя за морем.

— **Отворенє нового шляху** Новий Торг Суха Гора відкликало міністерство з причини непорозуміня з варядом угорских залізниць.

— **Дрібні вісті.** Судовий хемік не знайшов ніяких слїдів трутнини в звісних нещасливих дригях, куплених в склепі п. Яйка, а котрі були причиною смерти одного робітника і заслабленя кількох осіб. Лишають ся ще розсліди бактеріологічні, котрі можуть лише розяснити сю справу. — В Мірцуншляг застрілив ся староста Гервай. Причиною був звісний скандал з его женою. — Деканом правничого відділу на львівськїм університеті на рік 1904/5 вибрано проф. д-ра Фел. Гривецкого. — Руский театр, перебуваючи тепер в Ярославі дасть в понедїлок 27.

стрїча: сьогодні я здивав ся з нашим Качкою — знаєш, що то його прозвали яблочником.

— Деж він?
— Портнером на тій стації, де я всїдав..
— Дурень. Волів собі срутити вазу на гімнастиці..
— Ну, розкажи мені про свій прецель! — кажу.

— Ага! бачиш, так. Тямиш, коли мене вигнали з V класи? Ото-ж я не мав що робити. Батько мене поблагословив цибухом і вигнав. Я пішов на Угри. До антики мене не хотіли взяти, то я пішов до столяра. Та я став залицяти ся до його доньки, і мене прогнали. Відтак я був тиждень у шлюсара. Та коли я йому перепалив залїзб, прайшло між нами до непорозуміня, і я його набив і вгїк. Відтак помандрував я до Терету і став у однім шинку, де сходили ся моряки, за кельнера.. Тут познайомив ся з людьми, що переначковували контрабанду з Африки, і пристав до них. Тож то було жите! Та раз як став за нами гонити якийсь англійський корабель, як стали свинтухи альбіонські на нас стріляти, то я набрав респекту до того промислу і покинув моїх добрих товаришів. Як ми приїхали до Неанолу, я пішов до якогось монастиря і хотів решту жита пережити в супокою і в забутю.. Пцїтвів отчки! Моя латина вратувала мене і дала мені пристановище. Вони післили мене до Риму до місіонарського заведеня. Мені се подобало ся. Я вчив ся всїляких язиків європейських і якогось нарїчя американських Індіан. Відтак відбув я подорож з панотчиками до сьвятої землі. Тепер виправили мене добряги

Єзуїти до Америки «на мою парафію» між червоношкірих..

— То ти висьвятив ся?
— Ще ні, я мав висьвятити ся аж в Америці по перебутій пробі..
— Ну?

— Ну, заїхав я до Нью-Йорку, і може були би мене давно дикарі спекли, колиб не синьо ока блондиночка, дочка огородника тамошнього, Німця.. Я закохав ся, подякував Єзуїтам за хлїб-сіль і оженив ся.

— Розумієть ся, не без посагу.
— Ну, так, але на американські обставини посаг був невеликий — 10.000 долларів..
— І що?

— Я розпочав мій бізнес, доробив ся маєтку і вернув до Європи, де веду його дальше..

В тій хвилі поїзд станув, я почув мою стацію і мусїв поспішно висїдати. Мій товариш вицїлував мене і подаючи мою торбу доповів мені, що має більше як 200.000 зл.

— Так, так, товаришу, йде мені добре!
— Та ти мені не сказав ще, який твій бізнес! — кажу я, примикаючи двері купе.

Мій товариш відчинив поспішно вікно і гукнув, єби я лїпше почув:

— Я торгую свиньми в цілій майже Європі! Так є, свиньми! Правда, що Одисей був дурень! Таку Кірке взяв би до спілки на 80% пайового!

Бережани, 4. лютого 1903.

с. м. одно представленє «Ой не ходи Грицю...» в Ланцуті, в сали Товариства «Сокіл». — З Богородчан доносять, що проти звісного учителя з Глебівки, а тепер в Похівці, Ллї Балаша, виготовила ц. к. прокуратория акт обжалованя за обманьство і спроневірєнє на шкоду громади Глебівки. — Президент апеляційного суду, др. Тхоржницький, устроює в справі реформи цивільного закона анкету, до котрої покличе крім львівских також адвокатів з провінції. — В Кульчицях рустикальних коло Самбора згоріло онойдї 5 селянских загород. Шкода убезпечена. Ратунок був неможливий з причини величезної посухи.

— **Переписка Редакції.** Влв. Б. і М. Панове зле зробили, що внесли поданє до суду в польскій мові, коли Вам прислугувало право писати по руски. В ніякі приватні справи не входимо і тому Ваше письмо, в яким свій вчинок хочете боронити витяганєм приватних справ з жита мнимого автора новинки в «Дїлі» уважаємо що найменше неумістним. В сей спосіб ані себе не обороните, ані не придбаєте собі чести подібним виступом. Рукопись можете кождої хвилі відобрати

Уже виїшли «Проповїди похоронні» д-ра Івана Бартошевского, числом 120, дуже практичні і поучаючі. Можна їх дістати по ціні 5 К в книгарні Ставропигійській у Львові або у автора (Львів, ул. Домса 5), — так само «Проповїди Недїльні» того автора по ціні 4 К і его «Проповїди Стрїстні» по 2 К. — Весь запас богослужебних інтенцій вичерпаний.

В кождій рускій хаті повинна бути на стїні мала всеї Русь-України, видана Р. Тов-ом педагогічним у Львові. (Величина : 75x50 см.). Коштує лишє 40 сот. Молодїж при науці чи забаві все буде мати перед очима наглядний образ нашої великої Вітчизни.

Телеграми

з дня 25. червня.

Софія. Турецкі офіцири заняли 14. с. м. в Монастири телеграфічний уряд і вислали на власну руку цілий ряд наглядних телеграм з домаганєм виплати платні. Домагали ся так безнастанно через три дни, аж вкінци канцелярия султана велїла заплатити їм належну платню за два місяці. Офіцири не вдоволені ще тим, грозять виступленєм з війська. Підофіцири і рядові довідавши ся о тім, постановили і собі вислати ультиматум до султана, що если до 27. с. м. не дістануть платні, полишать війскову службу. Обавляють ся тут розрухів і грабежи християнских крамів.

Відень. Die Zeit доносить з Петербурга, що часть балтійської ескадри вже відплила на Жовте море. Відплили іменно сі кораблі, котрих скорість є менша чим великих панцирників. Товаришать їм перевозові кораблі з угльом. Друга, головна часть сеї ескадри відплине правдоподібно аж 15. липня. Крім сего розібрано около 20 торпедовців на складові части і відіслано сибірскою залізницею до Владивостока. Задачаю сеї фльоти буде непокоїти япаньскі побережа.

Петербург. Сахаров доносить генеральному штабови під датою 23. червня: Дня 22. с. м. розтягнули ся неприятельскі відділи на 6 кілометрів від Сіаменчен від морского побережа в гору через Сарабантеї, Дансін, Сутсіатун і Вансіашен. На горбах коло Лїтсіатун збудовав неприятель геліографічну стацію. На лївім крилі бачено густі ряди піхоти з машинними карабінами. 22. червня пробували Япанці переломати на крилі лїнію нашого війська, але безуспішно. Ніч минула спокійно. 23. рано посунув ся неприятель аж до Канляку. З побережа бачено неприятельский корабель. Наші передні сторожі задержали неприятелів в поході з Сюян до Гайчен. По нашій стороні ранений поручник козаків і 3 жовнівів. В околиці Фенванчену нема жадной важнійшої зміни. Коло Кальцалїна зібрала ся більша скількість япаньского війська і там також обкопують ся они валами.

Льондон. Півурядова і независима преса старає ся довести, що побут короля Едварда в Келю не має найменшого політичного значіня. Times твердить, що є се виключно акт чемности так двірскої як і родинної без ніякого політичного підкладу.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Християнський Календар МІСІОНАРЯ
на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з поштовою пересилкою 60 сот. Зміст багатий, ілюстрації гарні. При закупні більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василя В. в Жовкві.*

Їдьте лишень на Гамбург!

пишуть своїм кривим і знакомих тії, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скористи і безпеченьства світову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга триває лиш 20 годин, і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вказівок. **До Канади всилаємо наших пасажерів особними пароходами,** котрі їдуть просто до Канади, і не треба нігде пересідати! **Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.**

Ждайте наших проспектів і цінників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

фальк & Со.

Hamburg, Americahaus
Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (27 ?)

Найновіший твір
Л. Лопатинського
ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії унослідженням недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Ґоруна у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

ЗАМКНЕНЄ РАХУНКІВ

Товариства Взаїмних Обезпечень в Кракові.

Рахунок доходів і страт з ділу житєвого за час від 1. січня до 31. грудня 1903. р.

РОЗХІД.				ПРИХІД.			
	К.	с.	К.	с.		К.	с.
I. Виплати платних забезпечень і рент менше уділ товар. контрасекур.	2,445.526	13	2,261.280	75	I. Перенесенє фондів з попередного року	24,756.447	19
II. Виплати за викуплені поліси менше уділ товар. контрасекур.	286.183	43	274.433	65	II. Резерва на виплату неуправильнених шкід з попередного року	314.541	24
III. Дивіденда обезпеченим виплачена	11.749	78	92.323	19	III. Зібрані премії менше уділ товар. контрасекур.	49.792	20
IV. Загальні видатки заряду			879.078	29	IV. Прихід з льокації капіталів		
V. Відписи і інші видатки			151.492	96	V. Інші приходи		
VI. Резерва на біжучі виплати шкід менше уділ товар. контрасекур.	407.630	60	368.134	80			
VII. Стан фондів з кінцем рахункового року менше уділ товар. контрасекур.	39.495	80	24,484.456	83			
VIII. Зиск	25,846.323	07	294.821	96			
	1.361.866	24	28.806.021	43			
							28.806.021 43

Рахунок білянсу з ділу обезпечень на житє.

АКТИВА.				ПАСИВА.			
	К.	с.	К.	с.		К.	с.
1. Запас касовий			30.523	09	1. Резерви зисків, капіталів		1,868.885 84
2. Розпоряжальні належитости в кред. інституціях і касах щадничих			561.173	89	2. Фонд на різницю курсів		264.400 66
3. Реальности			335.000	—	3. Резерва і перенесенє премії		22,271.651 19
4. Вартісні папери після курсу з дня 31. грудня 1903			6,106.798	11	4. Резерва на неуправильнені шкоди		368.134 80
5. Векслі в портфелю			67.453	—	5. Фонд непобраної дивіденди		79.519 14
6. Позички гіпотечні			7,796.481	54	6. Сальда пасивні рахунків з товариствами контрасекураційними		22.159 90
7. Позички на власні поліси			3,180.080	65	7. Ріжні вірителі		222.452 87
8. Позички стоваришенням			4,113.045	92	8. Ріжні кавції		14.687 —
9. Позички обезпеч. на застав платні			2,321.902	10	9. Фонд емеритальний аквізиторів ділу житєвого		47.177 73
10. Сальда чинні рахунків з товариствами контрасекураційними			16.466	57	10. Зиск		294.821 96
11. Залеглости в агенціях і філіях			437.659	20			
12. Ріжні довжники			472.620	02			
13. Ефекти кавційні			14.687	—			
			25,453.891	09			25,453.891 09

Краків, дня 1. січня 1904. р.

ДИРЕКЦІЯ:

Зенон Слонецький. Ігнатий Глажевський. Др. Францішек Пашковський.
Начальник ділу обезп. на житє: Начальник бюра рахункового:
Едвард Шанцер **А. Шишкевич.**
правительственно автор. техник асекураційний.

КОМІСІЯ РАХУНКОВА:

К. Аґопсович. **І. Білянський.** **М. Сендзімір.** **Др. К. Ліповський.**

Поділ зиску.

	Відділ огнев.	Відділ град.	Відділ житєв.
1. Дивіденди	—	—	108.459 27
2. Вивінованє фондів	—	—	186.362 69
3. Фонд на ремунерацію	—	—	— —
Разом	—	—	294.821 96

Передрук не буде плачений.